

Sygn. akt IV KK 291/10

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzczak – spraw. (przewodniczący)

SSN Edward Matwijów

SA del. do SN Henryk Komisarski

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga

w sprawie **Jaroslawa B.**

skazanego z art. 178a § 2 i 244 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 5 stycznia 2011 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w C.

z dnia 10 czerwca 2010 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w C. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Jarosław B. był oskarżony o to: a) że w dniu 3 kwietnia 2010 r. o godz. 20.40 w C. przy ul. K., znajdując się w stanie nietrzeźwości, kierował rowerem na drodze publicznej, tj. o czyn z art. 178a § 2 k.k., którego przy tym dopuścił się w warunkach określonych w art. 64 § 1 k.k. oraz b) że w tymże dniu, miejscu i czasie kierował rowerem na drodze publicznej pomimo orzeczonego, wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 18 września 2006 r. w sprawie o sygn [...], zakazu kierowania pojazdami mechanicznymi i rowerami, tj. o czyn z art. 244 k.k., a nadto c) że w dniu 15 kwietnia 2010 r. w C. o godz. 15. 30 przy ul. H., znajdując się w stanie nietrzeźwości, kierował rowerem na drodze publicznej, czyli o czyn z art. 178 § 2 k.k., którego dopuścił się także w warunkach wskazanych w art. 64 § 1 k./k. i d) że w miejscu i czasie jak wyżej, znajdując się w stanie nietrzeźwości, prowadził na drodze publicznej rower, mimo zakazu kierowania pojazdami mechanicznymi i rowerami, orzeczonego wskazanym wyrokiem z dnia 18 września 2006 r. w sprawie o sygn.[...].

Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w C. z dnia 10 czerwca 2010 r. został on uznany winnym czynów wskazanych wyżej w pkt a) i c), jako popełnionych w zbiegu przestępstw, co zakwalifikowano z art. 178a § 2 w zw. z art. 91 § 1 i art. 64 § 1 k.k., skazując za nie oskarżonego na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, a także czynów podanych w pkt b) i d), też jako popełnionych w zbiegu przestępstw, które zakwalifikowano z art. 244 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., wymierzając za nie karę 8 miesięcy pozbawienia wolności i orzekając wobec oskarżonego, jako karę łączną - karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 lat, a nadto – na podstawie art. 71 § 1 k.k. - grzywnę oraz - na podstawie art. 42 § 1 i 2 k.k. - zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkiego typu i pojazdów rowerowych na okres 5 lat. Wyrok ten uprawomocnił się bez zaskarżenia w dniu 21 czerwca 2010 r. W dniu 1 września 2010 r. zaskarżył go w całości na korzyść skazanego

Prokurator Generalny, zarzucając rażąco obrazę prawa materialnego przez błędne uznanie, że zachowania oskarżonego w dniach 3 i 15 kwietnia 2010 r., polegające na kierowaniu rowerem w stanie nietrzeźwości pomimo orzeczonego wobec niego zakazu kierowania pojazdami mechanicznymi i rowerami, stanowiły dwa odrębne czyny zabronione z art. 178a § 1 k.k. i z art. 244 k.k., podczas gdy stanowiły one jeden czyn zabroniony z art. 178a § 2 w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zb. z art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i ewentualnie ich ciąg. Wywodząc w ten sposób skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w pierwszej instancji. Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Generalnej popierał tę skargę.

Rozpoznając tę kasację Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że prowadzenie w stanie nietrzeźwości pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, wbrew wcześniej orzeczonemu zakazowi prowadzenia takiego pojazdu, stanowi jeden czyn zabroniony, wypełniający znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 i art. 244 k.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 sierpnia 2004 r., I KZP 11/04, OSNKW 2004, z. 7-8, poz. 84). Jest on też akceptowany w doktrynie (zob. np. M. Szewczyk [w:] A. Zoll. [red.], *Kodeks karny, Część szczególna. Komentarz*, t. II, Kraków 2006, s. 1984, czy A. Marek, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 535). W judykaturze przyjmuje się także, że przewidziany w art. 42 § 1 k.k. zakaz prowadzenia „pojazdów określonego rodzaju” obejmuje również zakaz prowadzenia pojazdów, którymi kierowanie nie wymaga posiadania uprawnienia stwierdzonego dokumentem wydanym przez uprawniony organ (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2002 r., I KZP 20/02, OSNKW 2002, z. 11-12, poz. 92), co dotyczy pojazdów niemechanicznych, w tym i rowerów. I to stanowisko jest również aprobowane w doktrynie (zob. np. A. Marek, *Kodeks*, op. cit., s.147, czy Z. Sienkiewicz [w:] O. Górniok [red.], *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2006, s. 135). W konsekwencji pogląd o pozostawianiu w zbiegu realnym zachowania, polegającego na

prowadzeniu w stanie nietrzeźwości pojazdu na drodze publicznej przy orzeczo-
nym uprzednio zakazie prowadzenia takiego rodzaju pojazdu, odnosi się także
do pojazdu innego niż mechaniczny, jeżeli tylko obejmuje go ów zakaz. Docho-
dzi wówczas do jednoczesnego naruszenia art. 178a § 2 i art. 244 k.k. Zachodzi
tu bowiem - jak trafnie podnosi skarżący - jedność czynu, gdyż nie można kieru-
jąc takim pojazdem w stanie nietrzeźwości nie naruszyć orzeczonego uprzednio
zakazu jego prowadzenia ani kierować nim w takim stanie bez naruszenia owe-
go zakazu, a przy tym zachowana jest jedność czasu i miejsca takiego czynu.

Tego typu sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie. Sąd orzekający jednak
uznał nietrafnie wskazane zachowania za cztery odrębne przestępstwa, tyle że w
dwóch ciągach przestępstw, odrębnie do czynów z art. 178a § 2 k.k. i oddzielnie
wobec czynów z art. 244 k.k. Doszło w ten sposób do rażącej obrazy prawa ma-
terialnego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, gdyż za-
równo zachowanie z dnia 3 kwietnia 2010 r., jak i tożsame - z dnia 15 kwietnia
2010 r., stanowiły czyn z art. 178a § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zb. z art.
244 k.k., a przy przyjęciu konstrukcji ich ciągu przestępstw - także w zw. z art.
91 § 1 k.k. To ostatnie wymuszało z kolei orzeczenie tylko jednej kary, a nie –
jak orzeczono - odrębnie dwóch rozstrzygnięć o karach jednostkowych za dwa
ciągi przestępstw i nadto o karze łącznej, co miało też wpływ na wymiar tej
ostatniej kary.

Dlatego, uznając tę kasację za zasadną, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżo-
ny wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu
w C. Rozpatrując ją ponownie Sąd ten powinien mieć na względzie przedsta-
wione wyżej zapatrywanie prawne odnośnie traktowanie zachowania polegają-
cego na kierowaniu pojazdem niemechanicznym wbrew uprzedniemu zakazowi
prowadzenia takich pojazdów (art. 442 § 3 w zw. z art. 518 k.p.k.) oraz fakt, że
skarga ta wniesiona została na korzyść oskarżonego, co wyklucza wydanie su-
rowszego niż uchylone orzeczenia (art. 443 k.p.k.).

Mając to wszystko na uwadze orzeczono jak w wyroku.

